

NEZÁVISLÝ TYDENÍK **Čechoslovák** The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I. 4, HOLLAND RD., LONDON W.14

Tel: WES. 2259, WES 9021

POZDRAV VELITELE

(K sjezdu vojáků) Ve dnech 4. a 5. července bude v Londýně sjezd nejstarší složky našeho národa a kdysi svobodného státu, vojáků, účastníků první i druhé světové války, průkopníků i bojovníků za naši svobodu. Sejdeme se v roce, který je výročím mnoha vojenských událostí, jichž budeme s hrdostí i vděkem vzpomínat.

1914 - 1964 ...

PŮL STOLETÍ nás vzdálilo od dnů, kdy nám vyrostli první naši novodobí vojáci, naše vojsko na půdě Francie a Ruska, čtyři roky dříve, než jsme měli svůj svobodný stát. To byli průkopníci i bojovníci za naši svobodu, zakladatelé naší pozdější velké armády venku i doma. Uvědomíme si, proč se svět před nimi poklonil. Doba 50ti let jejich řady snížila na hrstku posledních.

ÚČASTNÍCI SJEZDU budou převážně z těch, kdož před 25ti lety odešli z obsazené naší vlasti, aby vytvořili znovu naše vojsko, které se účastnilo po boku spojenců bojů na všech frontách druhé světové války.

BUDEME VZPOMÍNAT mnohých dlouhých let úskalí, jimiž jsme museli projít, dobrodružství a boje, druhů živých i mrtvých. Uvědomíme si při tom, co je to svoboda národa, svobodné vojsko. Mnoho trpkostí a mnoho zklamání jsme se dožili, ale jak již v životě bývá, pohlížíme-li do minulosti, vyvstávají spíše radostné vzpomínky, trpké blednou a se ztrácejí. Sjezd bude radostným shledáním se těch, kdož po léta kráčeli v jednom rytmu vedle sebe.

Min. předseda WINSTON CHURCHILL a prezident BENEŠ přehlíží jednotky čs. samostatné brigády v r. 1942 v prostoru u Leamingtonu ve Warwickshire. Č.

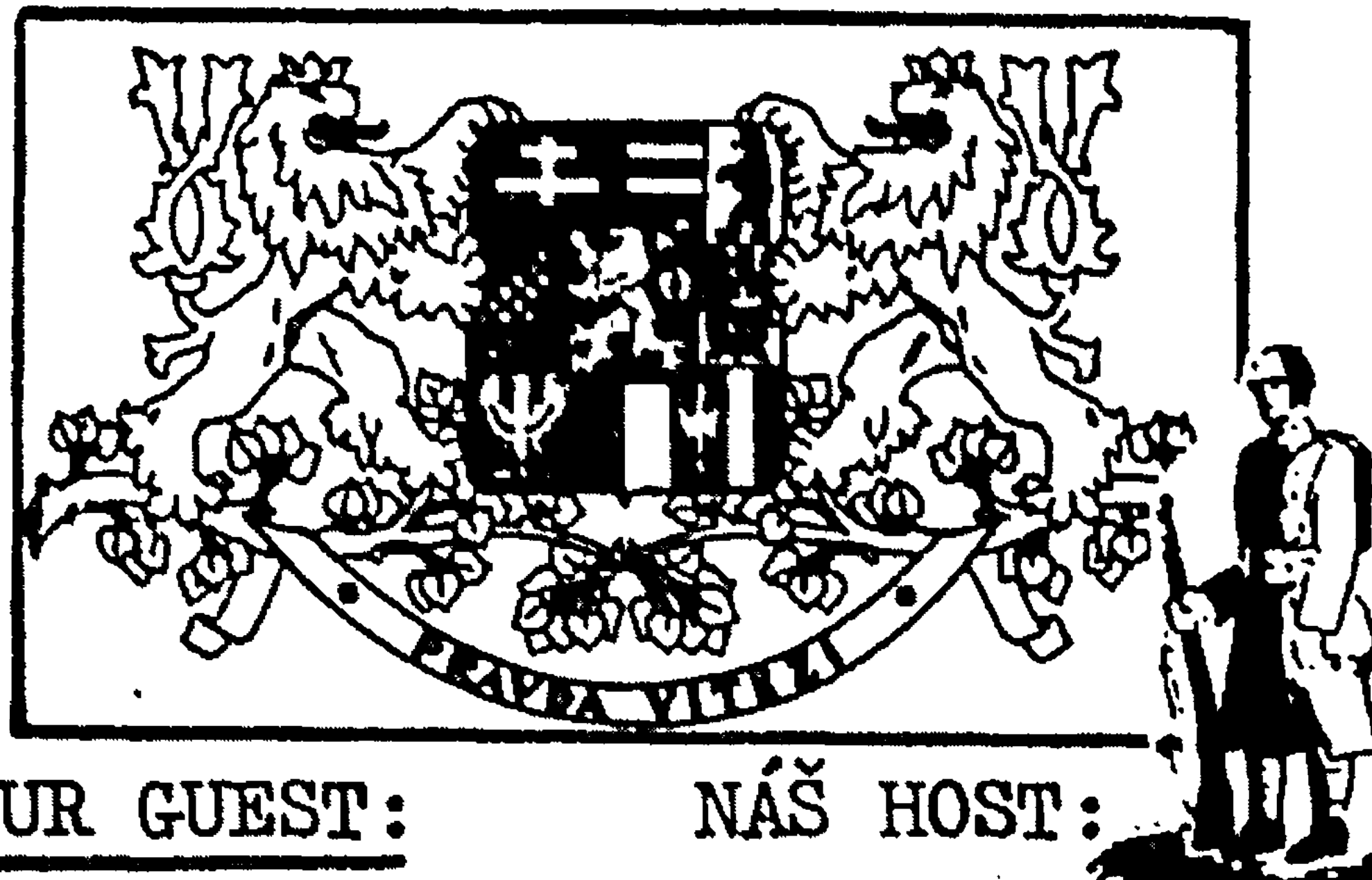
ŠKODA, že okolností neumožňují větší účast nás, kdož jsme si byli druhdy podválně nými prapory. Vy, kteří nebudete mezi námi, buďte ubezpečeni, že naše vzpomínky, které Vás neustále sledují, zalétnou k Vám měrou zvýšenou ze sjezdu, doprovázené přáními úspěchů ve Vašem životě. Vzpomeňte nás, abychom alespoň duchovně byli pohromadě. Vespolek doufejme ve šťastnější a hojnější shledání v budoucnosti.

(Generál Alois LIŠKA, CBE., DSO; bývalý velitel čs. samostat. brigády)

LORD MORRISON VZKAZUJE:

Jubilejní slavy ČS. bc. legionářské slibují stát se manifestací jež svým významem předčí minulé manifestační akce v zahraničí od pražského puče. Potvrdí se, že svobodné a demokratické Československo není bez přátel. Ukáže se, že přátelství a bojové svazky uzavřené v minulosti, zůstávají i dnes paprskem naděje do budoucna. Pro dnešek přinášíme text prvního po zdraví, který odeslal předsedovi ČsOL Lord MORRISON z Lambeth, člen vítězného válečného kabinetu Churchillova. Napsal: (Str. 2)

Č. 27 (XVI) *6d* 3. července 1964

OUR GUEST:

NÁŠ HOST:

Plk. Sir TUFTON BEAMISH, M.C., MP.

Čestným hostem a řečníkem na tiskovém banketu v předvečer jubilejního sjezdu ČsOL bude vzácný přítel svob. Československa, plk. Sir Tufton Beamish, M.C., MP.

Před 16 lety jako anglický mluvčí na tak zv. "poslaneckém sjezdu" v Londýně v květnu r. 1948 prohlásil před třiceti čsl poslanci, kteří unikli do zahraničí a do stavili se na svůj první (a poslední) sjezd v Londýně, mimo jiné toto:

"Zde v této síni (Caxton Hall) se dnes ozývá skutečný hlas Československa. Zde mluví velká země za jejíž osvobození od tyranie dal svůj život i Jan Masaryk. Už skutečnost, že tato poslanecká konference se koná v Londýně a nikoliv v Praze, je dostatečným odsouzením komunismu a stran, jež nikdy ve světové historii nezáskala parlamentní většinu ve svobodných volbách ..."

Dnes, v r. 1964 stojíme na prahu dalšího sjezdu v Londýně, který bohužel otvře také to, že se ještě nesplnily tužby a naděje válečného sjezdu poslaneckého. A přece okolnost, že legionářské shromáždění osloví náš starý politický přítel je neklamným důkazem, že i v době čs. nadvlády ani naši víru ani jeho přátelství.

Co se ovšem změnilo: z tehdejšího válečného hrdiny a mladého poslance je dnes jeden z nejvlivnějších konservativních politiků, který byl povýšen do šlechtického stavu. O jeho novém projevu přistě. FCI

**ČECHOSLOVÁK JE LIST,
KTERÝ BOJUJE!**

POZDRAV LORDA MORRISONA: "Děkuji za pozornost, že jste mne informovali o nadcházejících výročích, jež na vazují na půlstaletou tradici čs. bojovníků za svobodu. Jako člen válečného kabinetu se nerozpakuji při pomenout, že přímou našich spojenců, Čechů, Slováků a Poláků, jejich vlád, jejich armád a v neposlední řadě jejich letců na tom o ostrově v době pro nás tak nebezpečné, měla veliký význam a byla nám skutečnou oporou."

"Ne všichni lidé zapoměli na tento přínos a tak chci použít této příležitosti, abych řekl, že existuje-li nějaká spravedlnost a zachoval-li se zdravý rozum v mezinárodních kruzích, včetně mé země, jednoho dne, dříve nebo později, Československo se určitě vrátí do rodiny svobodných a šťastných národů. Přeji Vám k tomu mnoho zdaru!"

Upřímně Váš

Lockhartův slib:

Morrison of Lambeth

Mezi těmi, kteří odpověděli na pozdravné dopisy výboru ČSOL je již britský min. předseda Home, maršálové Montgomery a Alexander, starosta města Stratfordu (v jehož okolí byla za války čs. posádka) a Sir Robert H. Bruce Lockhart. Z jeho dopisu citujeme:

"Váš pozdrav si uschovám nejen jako památku, ale také jako připomínku neustávat v úsilí o demokratické a svobodné Československo. Chci Vás tedy ujistit, že v tomto boji budu pokračovat dokud budu mít jazyk v ústech a pero v ruce!"

Váš

R. Bruce Lockhart

Před 50 lety:

V neděli 28. června bylo tomu 50 let, co sarajevské výstřelky Gavrila Princípa ukončily život následníka trůnu Ferdinanda a jeho manželky českého původu, šlechtičny Žofie. Byly to vlastně první oběti světové války. Byl to také začátek konce rakousko-uherské monarchie na jejích troskách, také díky ní, vznikla Československá republika jež dosud trvá, i když dočasně pod novou a ještě krutější nadvládou.

Světový tisk vzpomíná těchto událostí a v tomto spojení se znovu objevuje jméno našeho národa, kterému je dáno žít na křižovatce evropských dějin a uprostřed událostí při nichž teklo tolik krve. Škoda, že nemůžeme podrobněji referovat o nových historických závěrech soudobých autorů, kteří potvrzují naše klíčové postavení a tedy i nutnost osvobození naší vlasti v zájmu světového míru. (ST/BT)

(List SUNDAY TELEGRAPH v článku "Sarajevo, Prelude to Armagedon" od G. Brook = Shepherd, přináší obsah celostránkového interview s dr. Ottou HABSBURGEM, kterého označuje za velmi inteligentní a schopnou hlavu zbytků jeho rodu. = ST.) Č.

FEJETON TÝDNE: Jan Papánek

BENEŠ OČIMA SLOVÁKA (V.)

("Fierlinger nesmie byť vo vláde"..)

Před návratem vlády do vlasti vo februári 1945, som bol prezidentom pozvaný do Londýna, re. ednať postup našej ďalšej práce vo Spojených štátoch, najmä ako prípraviť našu účasť na Konferencii o Spojených národoch. Mali sme rad dlhých rozhovorov. Okrem iného to bol problém zostavenia novej vlády, ktorá by zasa bola iba dočasnou a trvala by len do príchodu do Prahy, kde by sa vytvorila vláda složená i z politických činiteľov doma. Veľmi zdôrazňoval, že premiérom v novej vláde nesmie byť Fierlinger, že vnútro nesmú dostať komunisti, stejne ani obrodu, výchovu a informácie. Hovorili sme o Podkarpatskej Rusi, ukazoval mi korešpondenciu vymenenú so Stalinom v jej veci. Bolo dohodnuté, že do mierovej konferencie se na jej postavení nič nezmení.

V tejto súvislosti úradníci v zahraničnom ministerstve na mňa tlačili, aby som hneď zastavil vydávanie Karpatoruského Bulletinu, ktorý som v New Yorku vydával. Val celú vojnu, ale prezident mi povedal: "nedbejte na to a pokračujte".

PRVÁ RANA, zasadena týmto plánom prišla ešte za mojho pobytu v Londýne. Som t vy... ilí že anie, že á at lá= dy sa má konať via Moskva a odoprelí ví za niektorým členom vlády a diplomatickému sboru u Československej vlády akreditovanému. Dr. Beneš z toho až onemocnel. Uvažovalo sa i o tom či sa za takýchto podmienok má vobec ísť alebo nie a riskovať, že sa londýnska vláda dostane do stejného postavenia ako boli londýnski Poliaci, ktorí Sovietske neuznávali. Západní spojenci sa nijako nezasadili o zvrátenie tohoto sovietského zákazu ani pokiaľ sa týkalo ich vyslancov. Bolo jasné, že nechceli prezidenta Beneša v prípadnom jeho odporu podporovať.

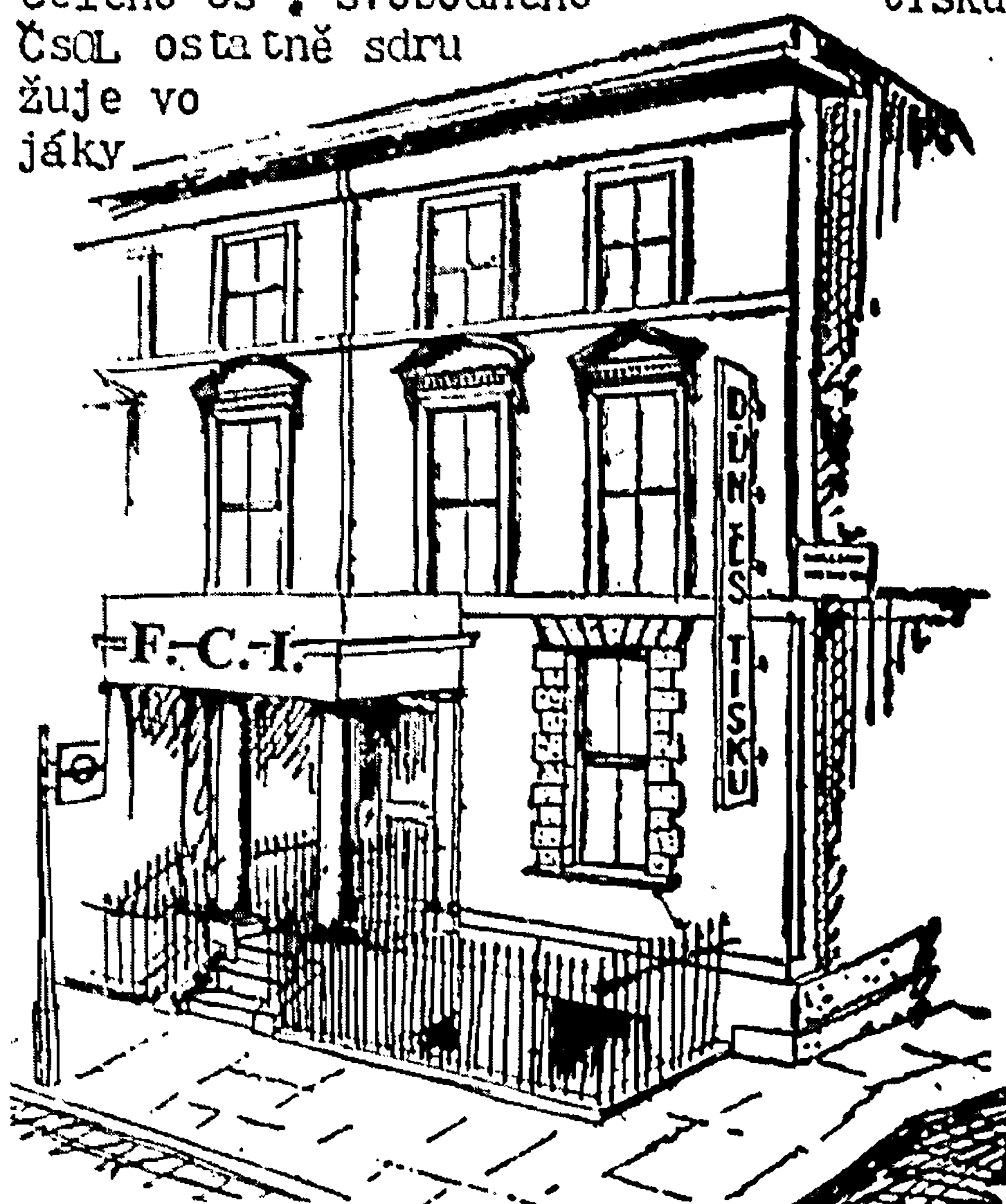
Všetci, ktorým bolo odopreté vstúpiť do Sovietskeho Svazu, išli loďou cez Rumunsko a odtiaľ domov. Z toho všetkého bolo jasné, že prezident Beneš a vláda nemožu odzápadných spojencov očakávať žiadnu účinnú pomoc. Tak sa išlo.

O tom, čo sa v Moskve odohrávalo, som sa len čiasočne dozvedel od Jana Masaryka. S'n Franc'cu, keď prišiel na Konferenciu koncom apríla 1945 rovno z Moskvy. Bol deprimovaný, vyhýbal sa zprvu podrobnému rozpravu, len stále opakoval: "to sú zvieratá". Na Konferencii sme mali dosť príležitosti sa o tom presvedčiť i keď veľmože boli dohodnuté na zásadných článkoch Organizácie Spojených národov.

Do Prahy sme sa vrátili až 14. septembra 1945, výročie úmrtia TGM a narodenia Jána Masaryka. S Dr. Alici Masarykovou a Dr. K. Steinbachom sme prišli loďou do Londýna, kde bol vtedy Ján Masaryk na konferencii. Americký veľvyslanec Steinhardt poslal svoje osobné lietadlo, aby sme sa dostali do Prahy. Bol to deň smútku, (Pokračov. str. 4)

LEGIONÁRSKÝ TISK:

Posíláme-li dnes pozdravy účastníkům s jezdu ČSOL i těm, kterým vzdáleností a jiné okolností nedovolí přijet do Londýna osobně, doufáme, že tak činíme i jménem celého čs. svobodného tisku. ČSOL ostatně sdruhuje vo jaký

4, Holland Road, Kensington, London W.14

všech demokratických politických směrů.

Vlastní periodický orgán ČSOL, řízený br V. Levinem, má historické záhlaví "OSVOBOZENÍ" je často pramenem i našich zpráv. Svobodný čs. zahraniční tisk pak šíří ony legionářské myšlenky, tradice a ideály, jež jsou určeny a měly by být vlastní celému čsl. exilu. ČECHOSLOVÁK a naše anglické zpravodajství FCI se mohou hlásit k legionářské pospolitosti také proto, že mezi jejich redaktory patřili i další příslušníci ČSOL., br. Š. M., V. a S. Totéž platí o o řadě zahraničních spolupracovníků. J. J.

PŘEDPLATNÉ ČECHOSLOVÁKA

Ročně lodní poštou do celého světa:

£1. 15s., \$5, austral. £25-WDM 20. LE-

TECKY: £ 2.8,- \$7, austr. £3. 7s

ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERTY

necht si lask. vyžádají sazby v admin.Č.

EXIT FIERLINGER ! Ačkoliv na první schůzi nově jmenovaného Národního shromáždění poslanci skládali slib do rukou Zdeňka FIERLINGERA, stále ještě nejnenáviděnějšího režimisty, byl brzo na to zvolen nový předseda NS Bohuslav LAŠTOVIČKA-samo zřejmě jednohlasně... Tento předválečný redaktor Rudého práva, bojoval jako velitel Gottwaldovy baterie ve Španělsku a v r 1940 se dostal přes Francii do Británie, kde byl nejen členem komunistické buňky, ale také vojenským komentátorem čs. rozhlasu. Domů se vrátil jako gener. ředitel čs. rozhlasu, později odešel jako velvyslanec do Moskvy. S touto pozlátkou byl jmenován náměstkem min. nár. obrany a povýšen na generála. Staral se o politickou výchovu armády. Po propuknutí Slánského aféry byl zatčen, nějakou dobu pracoval v dolech. V r 1955 byl osvobozen, r 1957 byl už opět redaktorem ideolog. revue Nová mysl a od r 1961 je vedoucím mezinár. odd. KSČ a je odpovědný za styk se všemi zahranič. komun. stranami z nichž některé pomáhá financovat. V r 1960 mu byl propůjčen Řád republiky. Loni byl povolan do presidia (politbyra) strany a nyní je jako předseda NS vlastně druhým mužem ve státě. Je mu teprve 59 let a není vyhlášeno, že je vyhlédnut za nástupce prezidenta Novotného. Je neobyčejně inteligentní, patří ideologicky k ortodoxnímu leninskému křídlu strany a vzhledem k mezinárodním zkušenostem je ve vysoké funkci krajně nebezpečný. Podobně jako LENÁRT, má patrně Chruščovovu podporu.

MÍSTOPŘEDSEDY NS jsou: dr. V. Škoda, dr. J. Kyselý a H. Lefflerová. V témže zasedání, jemuž byl přítomen Novotný a diplomaté, přednesl min. předs. Lenárt vládní program. Bylo též vyhlášeno složení 11 parlam. výborů a schválena řada zákonných opatření.**

**Zasedal ÚV KSČ na němž pres. NOVOTNÝ označil průběh voleb za "další veliké politické vítězství KSČ." Práce Nár. výborů byla však podrobena kritice. **Na zasedání ÚV Čs. strany lidové promluvil předs. J. PLOJHAR "o významu slov. povstání". **29. a 30. 6. zasedala Slov. nár. rada. **Rudé právo chválí "rozumné Britské stanovisko v obchodu mezi vých. a západem..."

3. a 4. X. budou oslavy 20. výročí bojů na DUKLE. **K 48. výročí bitvy na Pijavě v Itálii se sešli příslušníci sboru na Olšaných hřbitovech u hrobu 36 popravených spolubojovníků.**

MEZINÁR. STYKY: Prahu opustil KANADSKÝ velvysl. J. A. McCordick. **Přijel SUDANSKÝ min. informací M. N. USMAN. **40 US lékařů navštívilo zdravotní ústav v Praze. **ČS(S)R projíždí rodina Američana L. Gillese z Kalifornie do Moskvy "posledním vozem Západu", taženým párem těžkých koní... **R. URX jmenován velvyslancem v Mongolsku. M. Pokorný přeložen. **Velvysl. v Japonsku jmenován dr. Z. Hrdlička za dr. B. Ječného.

LIDSKÉ OSUDY: Vzorný učitel Jan Pastejřík, 96. **Nejstarší lékařka, MUDR. E. Vozábová, 90. **Malíř J. Loukota, žák Brožíkův, 85. **Dr. O. Fiala, březinovský badatel, 75. **Č. Fousek, kutnohorský malíř, 70. **MUDr. F. Závodník jmenován k 50. zaslužilým lékařem. **Řád práce dostal filosof dr. F. Goetz. **Vyznamenání Za zásluhy o výstavbu dostal arch. J. Gillar. **ZEMŘEL univ. prof. Mirko OČADLÍK, hudební pedagog, v 60 l. **V. Nemrava z Prostějova, 41 l., zatčen pro rozšiřování "štvavých protistát. letáků." **KARKOVA VÝSTAVA je v památníku písemnictví. **Čs. derby v Chuchli vyhrál rak. kůň RÍH. **K pražskému hradu povede nový most přes Jelení příkop. **Také v ČS(S)R se bude platit 1 Kčs. zalékařský předpis a příplatek za potrat... **Nízký stav vody na Labi přerušil lodní provoz. **Urxovy závody poškozené výbuchem mají být v provozu koncem listopadu.** (Č.)

PO "VOLBÁCH" V ČS(S)R.
Režim dodal "voličům" 50 milionů "volebních" lístků. Nešlo ovšem o zádné volby, ale o "manifestaci důvěry". Bylo voleno 300 poslanců a dalších 240.000 různých veřejných funkcionářů. Na předvolebních schůzích se podílelo kolem 2 milionů občanů, kteří měli aklaamaci kandidátky, vybrané KSČ, potvrdit. Do parlamentu bylo navrženo a tím již "zvoleno" 140 nových kandidátů. Na schůzích se projevila mírná kritika hospodářského postupu, hlavně nedostatku spotřebního zboží, zvyšování cen a snižování platů... Shromáždění na Slovensku byla ve znamení vzrůstajícího nacionalismu. (V tomto duchu probíhá také na Slovensku diskuse o novém výkladu slovenského národního povstání...) Z 92 slovenských poslanců je 61 nových, přesto žádný není z řad rehabilitovaných "obětí kultu osobnosti". Novotný měl velkou námahu, aby se to nestalo... Předvolební období naplněná diskuse mladých proti starým, že připustili stalinský teror a o "tajné volbě", která se nedostala do tisku. Strana chtěla od poddaných jen manifestaci. Pozorovatelé říkají, že diskuse intelektuálů je také daleko větší a hlubší rozsahu, než se to projevuje v tisku i v literárních časopisech. Symbolem zůstane, že kabiny byly z volebních místností odstraněny: funkcionáři ostražitě dohlíželi na volební úkon: není divu, režim potřeboval naprostý projev důvěry nejen pro cizinu, ale dokonce pro vlastní porouchané sebevědomí. Ve všech orgánech KSČ, stejně jakové vlády, sedí velký počet prominentů ze stalinského období a snaží se nejen udržet, ale také posílit upevnit. Příslušníci armády = zřejmě k vůli kontrole, volili odděleně a podle třetího sdělení vyslovilo se pro kandidáty 99,99% vojenských voličů. V novém parlamentu jsou nyní jen 2 Němci, když 3. zástupce Kühler byl před časem odstraněn jako stalinista. Zbylí Herbert Panster za západ. Čechy a Rud. Müller z Jablonce za severní Čechy. (M)

STACHANOVCI O VOLBÁCH:
v den voleb v ČS(S)R se J. Mlčochové narodila holčička v 6 hodin patnáct minut. Za dvě hodiny na to už za ní přišli s urnou, aby odevzdala svůj volební lístek. Jiní členové komise jezdili s přenosnou schránkou na lokomotivě a sbírali hlasy pracovníků na železnici. (Lid. Demokracie)

PRAGUE BY NIGHT.
(Praha/FCI) Pro devizové turisty je nyní v Praze v provozu také "Prague by night", jak je to zvykem ve všech velkých evropských městech. Co v Praze ukazují: autokar vyjíždí z Panské ul., ovocným trhem, Rytířskou ul., přes Karlův most do hospody "U Glaubiců", odtud na Hrad, zpět Chotkovými sady k "Flekům", o němž prospekt říká, že byl založen v době objevení Ameriky. Po kabaretním programu se končí v "Tatranbaru" na Václavském. "Prague by night" stojí za osobu 7 \$, a 2.10. = a existuje pouze v sobotu a neděli... (M)

TOTO ČÍSLO ČECHOSLOVÁKA

je věnováno jubilejnímu sjezdu Čs.OBCE LEGIONÁŘSKÉ V LONDÝNĚ. Zabývali jsme se touto událostí již minulý týden a bude jí opět věnována podstatná část i příštího vydání. V minulosti jsme podobným způsobem seznámili čs.veřejnost s oběma vídeňskými slety, se sletem v Paříži, s výročím masarykovským a benešovským, ale také s aktualitami jakými byl soud nad Slánským a spol., s možřejmě také "plzeňské" a studentské demonstrace v Praze, či "slánská aféra" ve Svobodné Evropě byly předmětem našeho zpravodajství...

ČECHOSLOVÁK je pokračováním tradice armády 2.odboje. Za války redaktor t.l. redigoval jeden čas deník "Zprávy 2.praporu". Jejich zvláštní vydání vyšlo necelou hodinu po oznámení německého útoku na Sovětský svaz za II.světové války a není vyloučeno, že to bylo první zvláštní vydání toho druhu na světě. Později též byl redaktorem vládního vojenského vysílání přes BBC a konečně v r.1945 red.t.l. byl jedním ze čtyř hlasatelů stanice vrchního spojeneckého velitelství=SHAEF, který ohlásil konec II.světové války v Evropě. Již 4 roky na to naše zpravodajství FCI oznámilo jako první tisková agentura na světě výbuch atomové pumy v SSSR... Jako novináři jsme hrdi na slůžbu, kterou prokazujeme svým čtenářům. Snad je v tom část odpovědi jak je možné, že Č. a FCI, jejichž základ byl položen ještě v Praze ihned po puči a které zabývaly činnost 25.dubna 1948 v Londýně = dosud existují. Dnes je jejich osud jen a jen v rukou jejich čtenářů.

ČS. Z P R Á V Y Z E S V Ě T A : (Pokrač.)

*** Buletin "MEZINÁRODNÍ KOMISE PRÁVNÍKŮ", Ženeva, se zabývá právní reformou v ČS(S)R a je toho názoru, že Stalinista Novotný je brzdou skutečného právního stavu. (ICJ)** ČS(S)R provádí obrovskou TISKOVOU KAMPAŇ v celém světě na podporu hospodářských styků se Západem, jež mají odvrátit hospodářské zhroucení režimu. Režim kupuje celé strany i listů s velkým nákladem. (J) *** NAČPAK ČTYŘIKRÁT? K vystavení víz do ČS(S)R musí se velmi zvědavé dotazníky vyplňovat čtyřikrát, 1x pro konsulat, 1x pro ministerstvo vnitra, 1x pro čs.zpravodajskou službu, 1x pro zvláštní evidenci cizinců... (R)** Du CANN, britský podsekretář pro obchod oznámil, že výměna zboží s ČS(S)R a o statních zemích sovětského bloku bude stoupat, avšak podle nové dohody bude zabráněno, aby tyto země vrhaly na trh b... mpingové cny. (EX)** Dr Ja. omír MĚSTAN se účastnil XXXIII.kongresu PEN v Oslo. Z ČS( )R byli přítomni: Hoffmeister, Škorčák a Urbánek. (M)** Letní tábor ČS.DÁLKOVÉ ŠKOLY se koná letos od 18.7.do 10. v Oslofjord. (SdS)** Dr J. MATOCHVIL otiskuje serií článků o zoopsychologii v listě Fj.L.=NYT: VOJÍ OBČANSTVÍ ČS.EMULANTŮ. (Pokračov.ze str.5) s cizím státním občanem je třeba souhlasu ministerstva vnitra.

3.) "Jaké je postavení cizinců v ČS(S)R? Zákon stanoví, že "cizinci mají v oblasti svých osobních a majetkových práv, pokud tímto zákonem nebo předpisy není stanoveno jinak, stejná práva a stejné povinnosti jako státní občané českoslovenští".

"Z tohoto ustanovení vyplývá, že cizinci jsou v ČS(S)R postaveni na rovné vlastním občanům a zakazuje se jejich diskriminace. Je samozřejmé, že kdyby cizí stát diskriminoval naše občany, bylo by možná sáhnout k odvetným opatřením". (Tak dalece zpráva novin Čs.svět.)

Tato nenápadná upozornění, a zvláště poslední odstavec o právním postavení cizinců na úrovni práv čs.občana snad každému exulantu postačí, co může v nejhorším očekávat, rozhodne-li se pro návštěvu ČS(S)R. Oficiální čs.mluví v Západním Berlíně prohlásil, že "každý, kdo chce navštívit Československo, musí sám pro sebe posoudit, zda se má či nemá čeho obávat".

ČS(S)R není jediná země, jež uplatňuje zákon o dvojím občanství, ale protože víme, že za vším co komunisté dělají je určitý záměr, musíme brát na vědomí, že zpráva byla uveřejněna s úmyslem, abychom se ji dozvěděli. Pro exulanty je to varování, že žádné jiné státní občanství je nečiní imunní vůči komunistické "spravedlnosti". A.Šalomoun, (USA)

"THE AGITATORS" = A G I T Á T O R I je název brožurky "Hospodářské ligy" o činnosti komunistických extrémistů v britském průmyslu. Má 62 str a stojí pouze 1š. Zaslouží si pozornost všech, kteří studují techniku komun. pronikání, rozvratu a boje o moc.

FRANZ KAFKA (Pokračov. ze str.5) rozšiřována totožnými lidmi na obou stranách že lezné opony; k nim náleží překupníci, kteří v Torontu a jiných městech svobodného světa propagují Tuzex, kulturní výměru se Sověty a cesty do ČS(S)R. Uvážení těchto podrobností pomáhá umístit kult. Franze Kafky do správného světla. Představovat ho jako jednoho z největších spisovatelů, které Praha zrodila, je překrucová ním skutečnosti, pro český národ urážlivým. Ona přehnaná publicita je nepřímou součástí mezinárodní komunistické propagandy, určené ku zmatení veřejného mínění

a ničení národních tradic, podle dávno osvědčených marxistických metod. Je politování hodné, že žádný z našich literárních kritiků v exilu se dosud k pravé podstatě Kafkovy popularity nevyjádřil. Je to zřejmě mý nedostatek soudnosti a odvahy v hodnocení koexistenčních snad. K.S., (USA)

* Redakce s obsahem tohoto dopisu nesouhlasí a naopak ztvrdňuje se s dopisy, otištěnými v Č.č.25 a 26, zabývajícími se stejným námětem. Žádosti pisatele, neuveřejnit plné jméno, vyhovujeme, neboť má doma rodinu.

POUKAŽTE PŘEDPLATNÉ PŘED PRÁZDNINAMI. PPPP

BENEŠ OČINA SLOVÁKA (V) (Pokračov. ze str.2) ale i radosti. Boli sme konečně doma, i keď Praha bola obsadená červenou armádou a vo tmách.

NA NÁVŠTEVE U PREZIDENTA som sa pýtal, ako sa mohlo stať, že z vládneho programu, ako mi ho líčil v Londýne pred cestou do Moskvy, sa tak málo uskutočnilo. Podľa záznamu, ktorý som si urobil, odpovedal asi takto:

"Jako prezident mám morálne, a ve veľké miere i politicky, dôležité postavenie a úctu, ale ústavné je moc v rukách vlády a strán. Jednání stran v Moskvě jsem se osobně neúčastnil. Sledoval jsem je důkladně a do podrobností. Po každé schůzi mi všichni účastníci s velkým uspokojením referovali, že se vždy jednohlasně dohodli na programu i na složení příští vlády. V důsledku toho mi v zásadních věcech ani nebyla dána možnost projevit nesouhlas a chyby korigovat. K ilustraci poukážu na jeden důležitý případ. = Před odchodem z Moskvy zůstal nevyřešený problém Jáchymova. Fierlingerovu dohodu se Sověty jsem odepřel schválit. Před odjezdem z Moskvy, již ve vlaku, Fierlinger přivedl ke mně vysokého sovětského hodnostáře, jenž mi řekl, že jestliže k dohodě o odevzdání Jáchymova Sovětům nedám souhlas, vlaky z Moskvy nepojedou. Po příchodu do Košic jsem pak pod zámlínkou osobní ochrany byl více méně vězněn. Jen takoví lidé přicházeli ke mně na návštěvu, které sověští ochránci usilovali, aby byla okupována Rudou armádou, ale z těchto incidentů, i když závažných, jsem nechtěl a nemohl vyvozovat důsledky. Věřil jsem, a věřím v zdravé jádro národa, že to vše bez ohledu na veliké překážky překoná. Po příchodu do Prahy jsem proto také netrval na rekonstrukci vlády a na přiblížení do ní domácích odbojových činitelů, jak to bylo původně plánováno. Pro nás je dnes nejdůležitější problém dostat co nejrychleji z území republiky Rudou armádu = a náš národ si pak udělá pořádek."

S Betkou sme potom cestovali po Čechách, po Morave a boli sme tri rázy na Slovensku. Mali sme rad prednášok o našej práci a o tom, čo Spojené štáty behom vojny konaly a vykonaly a ako nám pomáhaly. Pred návratom do Ameriky v novembri som mal zase dlhý rozhovor s prezidentom. Poukazoval som na hrozby, ktoré Červená armáda po republike páse, ako rabuje a že na priek jeho optimizmu mám obavy o budúcnosť. Zasa zdorazňoval = "nebojte sa, prekonáme to, len čo dostaneme ven sovětskou armádou". (Pokračování příště)

POPEVEK KOEXISTENČNÍ

Směr náš není ještě zcela jistý,

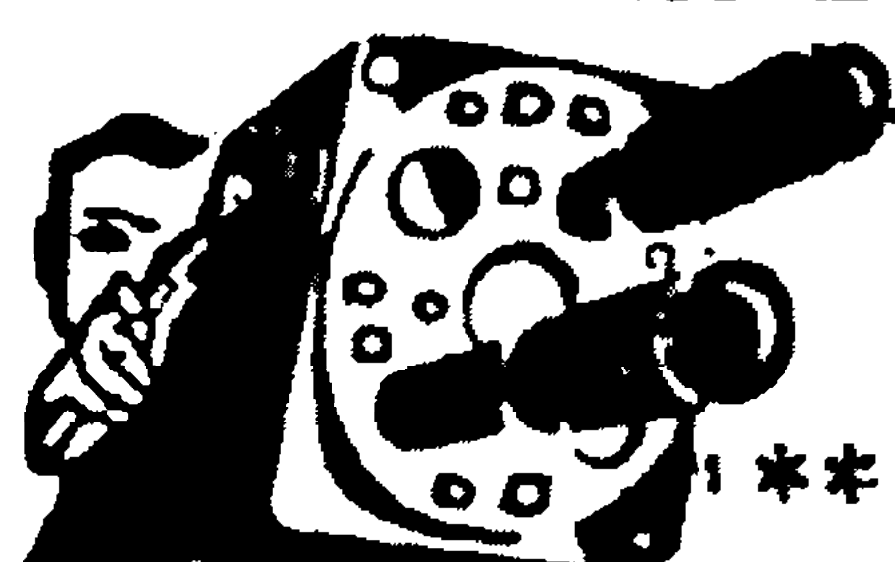
ružový sen pravdu nahradí.

Pilně potíráme stalinisty,

komunismus nám tak nevádí.

(Rudolf Sláma)

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

** Sir Robert H. Bruce LOCKHART píše novou knihu z níž se bude podstatná část z... n... mě... "ČESKOSLAVENSKO včera, dnes a zítra." (FCI) **** Vydání SOKOLSKÉ ZNÁMKY** v USA u příležitosti 100. výročí AOS a jubilejního sletu v Chicagu v r 1965, je téměř zajištěno. (ALN) **** VÝBOR PRO SVOB. ČSL.** zasedal v New Yorku. Hlavní referát měl dr. J. LETTRICH. V diskusi hovořili: dr. J. Černý, A. Heidrich, dr. F. Hodža, T. Lipčík, V. Majer, dr. A. Procházka a L. Slíva. (Č) **** Ústředí čs. svob. ODBORŮ** v New Yorku vydalo zdravici k 80. narozeninám **dr. Petra ZENKLA**, předsedy RSČ a vzpomíná jeho vedení min. soc. péče a Ústřední sociální pojišťovny. (ÚSO) **** Čs. tenis** té ve WIMBLEDONU dostali rozkaz nenastoupit k zápasům s Jihoafričany. **Věra SUKOVÁ** a **Jiří JAVORSKÝ** musili turnaj opustit. Následovali hráče SSSR a Maďarska... (BT) **** Dr. K. MORAVČÍK** ze Slovenska byl zvolen superiorem čs. řádu Těšitelů, který má klášter na Hoře Olivetské v Jeruzalemě. (Z) **** Rafael KUBELÍK** dirigoval balet v orchesteru na pořadu vysílaném britskou televizí. (R) **** Alois LYSÝ**, pracovník čs. strany soc., býv. koncentračníka politický vězeň za komunistů, dožil se v USA 60. (ÚSO) **** T. BAŤA** a **J. TUŠA** z Británie jednali v Lagosu s nigerijskou vládou o výstavbě nové továrny na obuv a rozšíření prodejní sítě. (BR) **** Z** cest na americký Západ zaslal redakci a čtenářům pozdrav starosta ČOS v zahr., **Dr. A. HŘEBÍK** s manželkou. (Č) **** Jiří ŠKODA**, exulant-pracuje jako vedoucí inženýr na instalaci největšího atom. akceleratoru na světě. (ČS) **** Krajané z Austrálie**, **dr. J. KRIVÁNEK** a **dr. JANKOVIČ** odejeli na dovolenou do Evropy a do USA. (Z) **** V. VALEŠ**, mořeplavec, dostal se vorem z Peru na záp. Samoa. Odtud zaletěl do Austrálie na operaci kýly. Nyní chce plavbu dokončit do Sydney. Je mu 71 let... (Z) **** V Port of Spain** na Trinidadu zemřel náhle na srdeční mrtvici řed. Batových závodů, **Václav KÁLAL**. Jeho manželka převezla ostatky ke kremaci do Londýna. Zanechal 2 děti a přátele po celém světě. (FP/Č) **** K** obrázku **LETCŮ** v min. Č. byla sdělena již 2 jména: Jde o účastníky slavné "Bitvy o Británii", **br. KAUCKÝHO**, který pracuje v Londýně a **br. R. PUDU** (s cigaretou). Kdo jsou ti další? (Č/MAL) **** Redaktor t.l.** se účastnil odhalení památníku **BELGIKÝCH VOJÁKŮ** z jeunovek v Británii. Akt provedla královna mat. **ALŽBĚTA**. Byl přítomen princ **ANDREW**. Britská vláda dávala oběd v Lancaster House. (FCI) **** Studentká delegace** z českého **MEZINÁR. SVAZU STUDENTŮ** nedostala vstupní víza na **Nový ZEELAND**. (T) **** ČS. TURIST. AUTOKÁR** měl havarii u Solnohradu. (VSL) Č.

LISTÁRNA REDAKCE:

Ludvík Sláma:

VYHLÁŠKA:

Všem novodobým "Havlíčům" se na vědomost dává:

- 1.) Psát polopravdy není umění.
- 2.) Chceš-li se pustit v tuhý boj, nestačí pero či psací stroj, je potřeba těž hlava.

DVOJÍ OBČANSTVÍ ČS. EXULANTŮ,

(Informace) Jedním z ústupků, vynucených hospodářskými nesnázemi komunistických zemí je povolení návštěv ČS(S)R i osobám, které z ČS(S)R uprchly po puči r. 1948. Čs. režim neučinil žádné oficiální prohlášení, pouze stát. sekretář USA D. Rusk byl ubezpečen čs. zahr. min. Davidem, že občan USA, který dostane návštěvní vízum do ČS(S)R se nemusí obávat o své bezpečí...

Zpráva o "dvojitosti občanství Čechoslováků žijících v zahraničí" byla již otištěna v březnovém čísle Věstníku ČSNRA. Čs. svět z 9. ledna 1964 otiskl článek profesora Rudolfa Bystrického "O nových čs. zákonech pro mezinárodní styky", z něhož vyjímáme následující:

- 1.) "Podle zákona osobní stav (způsobí) = lost k právům a právním úkonům) se posuzuje podle státního občanství té které osoby. Je-li někdo v rozhodné době státním občanem československým a považuje-li ho za svého příslušníka také jiný stát, je rozhodné státní občanství československé. To ustanovení je obvyklé i v jiných státech a vyplývá z něho, že ke ztrátě státního občanství nestačí jednostranný projev osoby, ale je nutné, aby dotyčná osoba byla ze státního občanství propuštěna!"
- 2.) I nadále zůstává v platnosti zákon z r. 1952 o tom, že ke sňatku (Pokrač. str. 4)

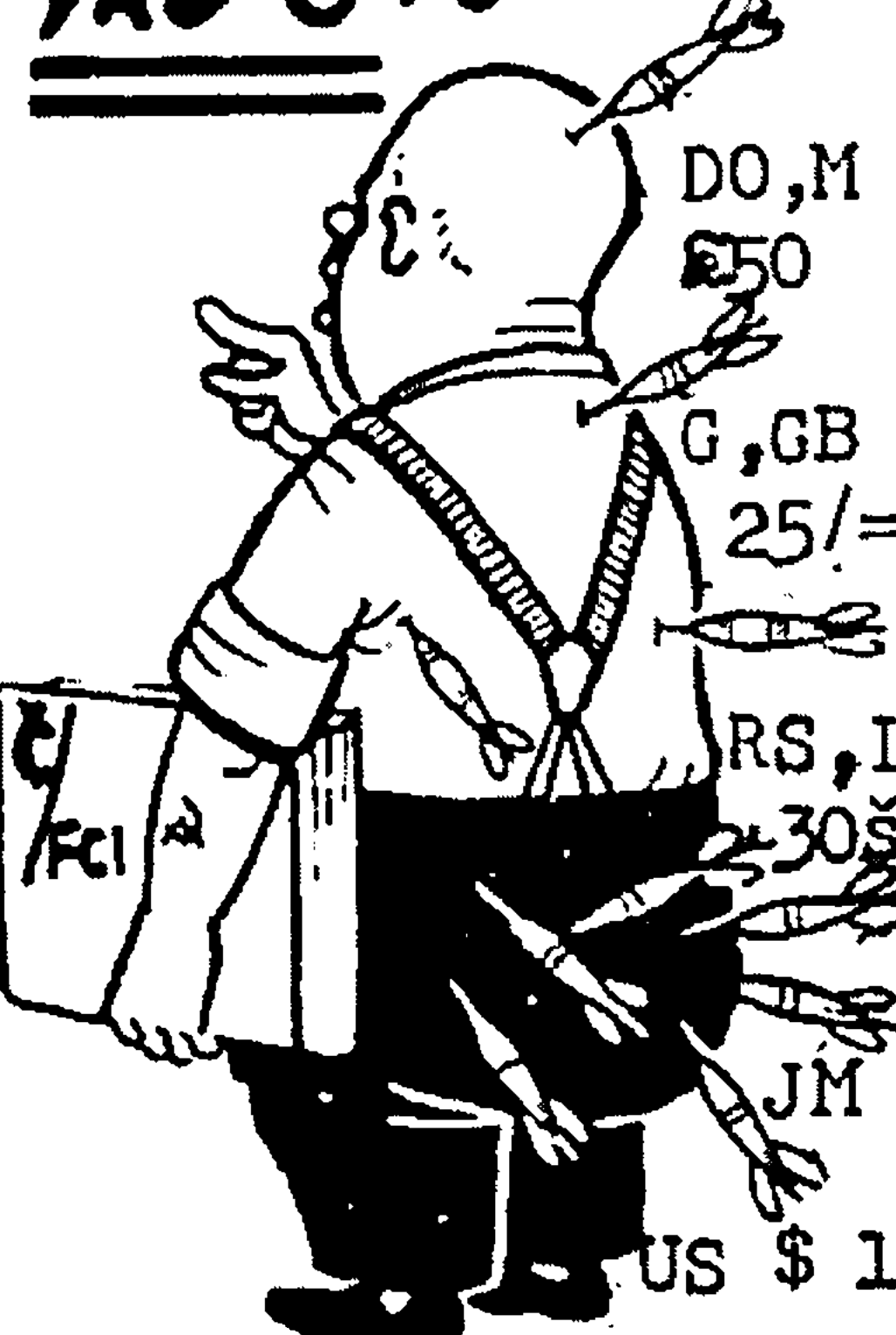
PAMATUJTE NA TISKOVÝ FOND ČECHOSLOVÁKA

"VPŘED, za vítězstvím komunismu v r 1965!"

tp

125.5% JAK SI TOJÍME?

DO, M 250
G, GB 25/-
RS, I 30š
JM
US \$ 1

K nešnému výsledku, jako již několikrát před tím, přispěla o bětavost jednotlivce Krajan O. nám věnoval ve prospěch tiskového fondu a oddlužení svůj podíl ve výši £ 50. Na předplatném š mi ulý týden o pět jen £ 22.10.3. Tiskový fond má celkově vý příjem £ 52.15.6. Je to 12.5 % týde. ní režie a ztráta od začátku roku se snižuje na £ 30.16. Za tím co přibyl 4 noví předplatitelé, 6 starých bylo nutno vyřadit pro neplacení. Od začátku náborové kampaně na pod-

zim m.r. je celkový přírůstek dbě atelů jen 26. Bankovní zadlužen. stouplo opět na £ 1,367.3.9. Máme se co činit. JJ

NEODOLATELNÝ FIRKUŠNÝ

(Dopis) Nemohu odolat a musím Vám sdělit jak nás tady povzbudil pianista Rudolf Firkušný. Svým procítěným uměním doslova ozářil peruánské prostředí. Byla to nejen krása ale i pohoda, byl to balsám na povtívá ale unavená srdce Masarykových zapadlých vlastenců v Peru. Pane Firkušný, touto cestou Vám děkuje e. R. Hub. Lima

POVZBUZENÍ

(Dopis) Pozravuji redakci Čechoslo- vka a přeji Vám všem hodně vyrvanosti a síly k další práci jež je ak vzcn v tomto exilu. Váš

Roman Berka, USA

Výkonný výbor ČsOL v zahraničí zasílá u příležitosti **SJEZDOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ:** 20. výročí Slovenského národního povstání na 27. srpna setkání v prostoru letiště Trnava. Přípravná komise setkání žádá příslušníky povstaleckého letectva i. čs. smíšené letecké divize, aby se písemně přihlásili na slovenském výboru Svazu protifašistických bojovníků v Bratislavě, Štúrova ul. 8/a.

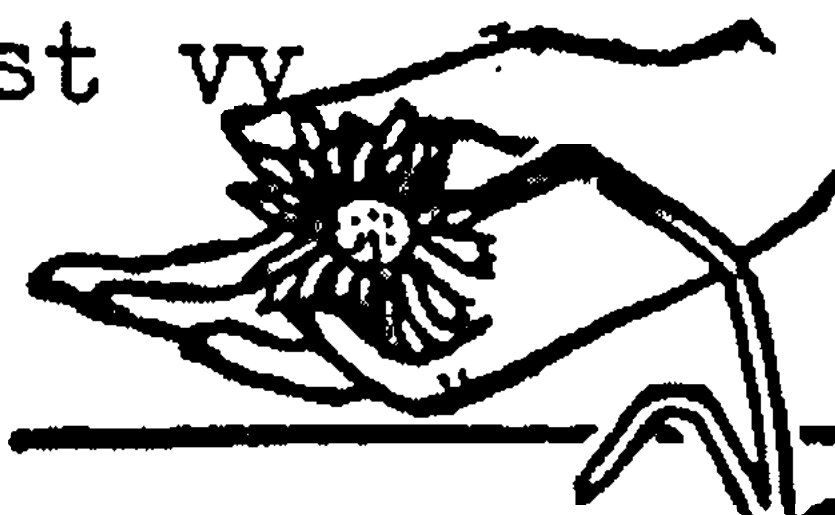
Nový prapor ČsOL bude posvěcen v neděli 5.7. ve 4.15 h Dp.dr.J.Lan-gem,SJ, za přítomnosti papežského delegáta pro Británii,náp.arcibiskupa I.Cardinale-ho a to ve francouzském kostele Notre Dame, 5, Leicester Pl.,Leicester Sq., W.C.2. Č. Generál Sir Richard GALE,velitelin

A DOMA: R U D Ě P R Á V O

• LETCI-účastníci domácího a zahraničního odboje připravují v rámci oslav 20. výročí Slovenského národního povstání na 27. srpna setkání v prostoru letiště Trnava. Přípravná komise setkání žádá příslušníky povstaleckého letectva i. čs. smíšené letecké divize, aby se písemně přihlásili na slovenském výboru Svazu protifašistických bojovníků v Bratislavě, Štúrova ul. 8/a.

vasních parašutistických jednotek v r 1944 a býv.zástupce vrchního velitele armád Severoatlantického paktu-NATO, přislíbil účast na jubilejních oslavách ČsOL. Rovněž vojenští přidělenci západních velmocí.Bude přítomna řada vojen.zpravodajů. FCI.

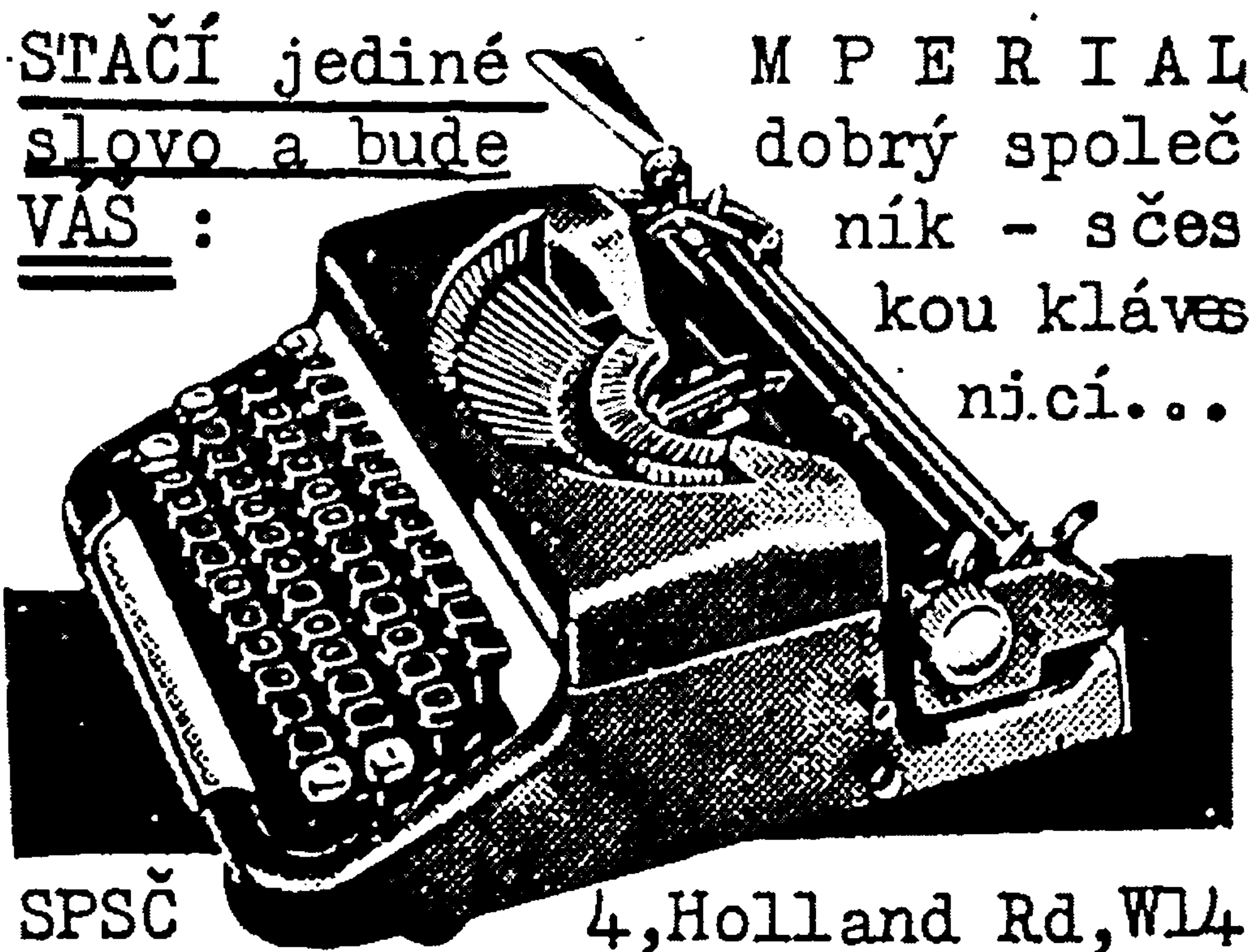
RADA SVOB.ČESKOSLOVENSKA a sdruž.organ.ve Washingtonu uspořádá ly přátelský večer s předs.výk.výb.Rady dr.Petrem ZENKLEM k jeho 80.narozeninám.Přijeli i hosté z N.Yorku,Ottavy a Toronta. Předseda dr.J.Slávík,angl.projev měl B.Lewis, autor spisu "Czechoslovak Democracy".Pí.H.Josková-Ursiniová věnovala projev pí.Pavle Zenkové. Došlo mnoho zdravic,mezi nimi od dr.Alice Masarykové a od řady krajanských organizací,sokolských jednot, od představitelů.Výboru pro svob.Evropu,Shrom.porobených národů a všech nár.výborů v exilu. V čele zdravic od senátorů a kongresníků byl přepis sen.R.Hrušky.Telegram došel od jugosl.krále Petara,od známého komentátora E.Murrow, atd.Za Výbor svob.Evropy měl projev H.G.Thomas.Další zdravici pronesl starosta Sokolova Washingtonu M.Neumann. Sokolové a výbor RSČ odevzdali oslavenci upomínkové dary. -V plenárním zasedání amer.senátu vzpoměl Zenklova jubilea sen.Claiborne Pell,R.I. V listě Washington Post vyšel článek k J. a I. a, jímž byly vzpomenu, Zenklovy osmdesátiny a jeho životní dílo.Události věnoval pozornost i celý čs. demokratický tisk. (C)

VYŽÁDEJTE SI NAŠE NOVÉ KNIŽNÍ SEZNAMY TISÍCI TITULŮ ČESKÉ, SLOVENSKÉ, ANGLICKÉ A FRANC. LITERATURY O ČSR.

"NOVINY A NOVINÁŘI" je název vzpomínkové knižní publikace, jejíž obsah prohrubě falsifikace, zámlky a fabrikace postačí na obžalovací spis, až se situace obrátí. "Díl" je bohatě ilustrované, má za to mizernou reprodukční techniku a daleko předčí svojí podírovní ty organy předválečného buržoasního tisku, jež se snaží ostouzet. Zábavné jsou v indexu jmen poznámky přičiněné u těch novinářů, kteří jsou v zahraničí. Na př.: Firt Julius, řed. vydavatel Svob.slova; po únoru uprchl do Mnichova; Krajina dr.Vladimír, vedoucí buržoasního odboje, po zatčení čestný vězeň K.H.Franka, gen.taj.

STAČÍ jediné slovo a bude VÁS :

SPSČ

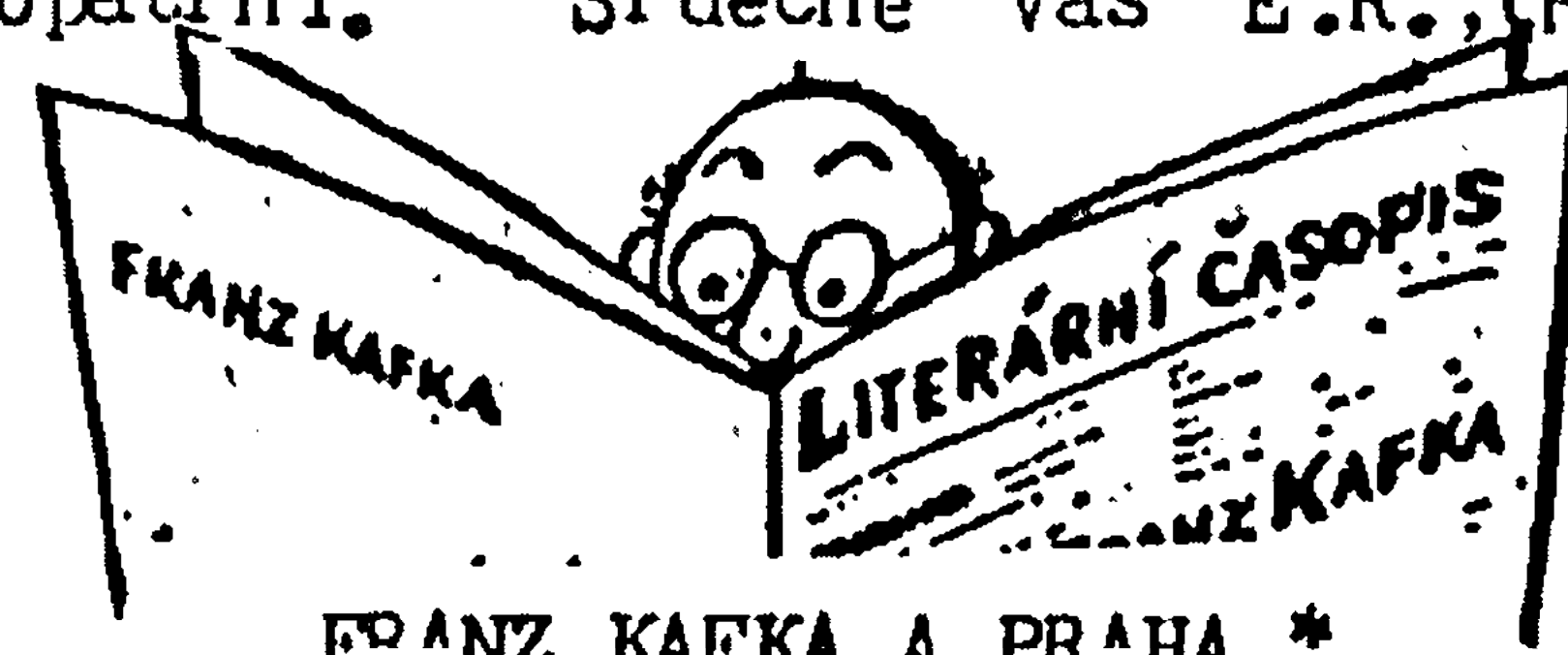
4, Holland Rd, W14

Volná tribuna:

JEŠTĚ K "NORIMBERSKÉMU SJEZDU"

(Donis) Na nedávném společném zasedání Poradního shromáždění Evropské Rady a Evropského parlamentu ve Strasburku se mnohá řada novinářů, cizích i německých, včetně zástupce oficiální DPA, a několik delegátů dotazovalo na reakci v čsl. exilu po Seeböhmově projevu v Norimberku. Odpovídal jsem jim, že reakce nemohla být jiná než odmítavá. Takové provokace jediné nahánějí vodu na mlýn komunistické propagandy v celém evropském bloku. (Na př. i v Bulharsku.) Zdůraznil jsem, že podřívají úsilí těch čs.demokratů mazi než patřím a kteří si přejí vytvoření přátelského poměru k demokratickému a evropsky orientovanému Německu. Potěšující byla odmítavá reakce německého skutečně demokratického tisku, vedení politických stran a kancléře Erharda. Ovšem fakt, že přesto Seeböhm zůstává aktivním ministrem narušující věru k celé federální vládě. Jeden z nejznámějších strasburských novinářů mi na př. prohlásil: "Vidíte, Seeböhmovo prohlášení jen potvrzuje, že nacismus v Německu nebyl ještě zcela vykořeněn. Musíme být velmi opatrní." Srdečně Váš E.R., (Paříž)

(Dopis) Dnešní popularita Franze Kafky je výtvozem koexistenčních snah a není měrná jeho literárními zásluhami a místu, které zaujímal na pražském kulturním poli. Tento spisovatel a skupina, ku které patřil, byli izolováni od českého národa. Hlásíce se k německému živlu, československou republikou pohrdali a s nostalgií hleděli zpět na dobu před rokem 1918. Československý stát byl pro ně slabomyslným experimentem a čeští národem lokajů a potulných muzikantů, kteří neměli nároku na intelektuální uplatnění; o naše kulturní snahy se nezajímali. Byli to udržovatelé německého jazyka u nás po první světové válce. Jejich zásluhou německé školy prosperovaly i v samotné Praze a nelze přitom, že oni také přispěli k pozdějšímu sudetskému problému. Proto je česká veřejnost ignorovala, s výjimkou Mileny Jesenské a její podobných.

Je pochopitelné, že si komunisté pro své opěvování vybrali bezbarvého internacionála a nikoliv některého z našich národních spisovatelů; o těch se za posledních 15 let ani nemínili. Franz Kafka byl "evropský internacionál", který na hladinu světové literatury vyplaval vlna koexistence. Jeho sláva je (Pokračování str.4)

Čechoslovák FCI
a zahraničí

Vydavatel : Svob. čs. tisková společnost.
Redaktor: Josef Josten,
4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)
Telephone: WEStern 2259 or 9021
Registered at the G.P.O. as a newspaper.